

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Per diligentem custodiam sensuum & potentiarum internarum nostrarum,
homines Deus præseruat à frequenti in peccata venialia lapsu. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

CAPVT SECVNDVM.

Per diligentem custodiam sensuum & potentiarum internarum nostrarum, homines Deus preseruat à frequenti in peccata venialia lapsu.

PRimo, ex parte nostra, conducit ad hoc diligens custodia sensuum, & potentiarum nostrarum, ne occasionibus extrinsecis & tentationibus intrinsecis cedant. Pulchrè hoc explicat S. Macarius senior exemplo incedentis per loca nemorosa spinis & luto plena, ubi reuerberet ignis; gladius, sint affixi, precipitia & aqua non parca, qua loca si quis acris & diligens, habens oculum pro duce transgrediatur ex omni parte continens vestem suam, ne inter nemora & spinas discerpatur aut luto maculetur, aut discindatur à gladius, ne per precipitia dilabatur, aut demergatur aquis, ab oculo rectè ducatur, sibi diligenter attendens, se ipsum conseruat illasiam & vestimentum suum, non vsutum, neque fractum; secus si piger, remissus, socors tardus & ignauus, per talia loca gradiatur, vestis eius hinc & inde desluens, in nemora & spinas delapsa dissipatur, aut ab igne exurit, quia non vndiq, viriliter eam tenet, aut ab affixis ensibus scinditur, vel polluitur luto, & citissime perdit praeclarum illud & nouum vestimentum, propter negligentiam, ignauiam & incuriam suam. Imò etiam, nisi rectè & diligenter oculum adhibeat, etiam ipse in vallem precipitabitur, aut aquis submergetur. Ad eundem ferè modum anima qua corpus gestat veluti quoddam praeclarum vestimentum, praedita facultate discernendi dirigente totam animam cum corpore transeuntem, per nemora & spinas vitæ, per lutum, ignem & precipitia, hoc est, desideria & voluptates, & reliqua huius seculi absurda; ex omni parte debet cum sobrietate, zohore, studio & diligentia, coercere & conseruare se ipsam, corporeumq, indumentum, ne dissipetur ab huius mundi memoribus & spinis sollicitudinum, negligentiarum, & distractionum terrenarum, aut ab igne concupiscentiae exuratur, ea inquam veluti induta, oculum auertit ne praua videat, similiter & aurem subducit, ne distractiones audiat, & linguam, ne vana loquatur; manus & pedes ab omnibus prauis operationibus. Auertit quoque se ipsam anima ab occupationibus malis, conseruans cor ne cogitationes, per mundum volentur, hocq, modo summo cum labore ac studio cobibens vndiq, diligenter membra corporis, à vitis minime dissipatum, non adustum, neque luto maculatum conseruat praeclarum corporeum indumentum. Ipsa deniq, per voluntatem illam cognoscendi intelligendi & discernendi peritiam, ac vt plene dicam, per virtutem Domini conseruabitur, qua se ipsam pro viribus coercet, & ab omni desiderio mundano reuocat; & sic à Domino capit auxilium vt verè custodiatur à predictis malis. Vbi enim Dominus conspexerit quendam strenuè declinantem voluptates vitæ atque distractiones, sollicitudines crassas, laqueosq, terrenos, & occupationes cogitationum

296.

h. 4. to. 4.
Bib. SS. PP.

Diuinæ gratiæ auxilio, totà vità suà semper à certis & determinatis peccatis venialibus abstinere, ita vt ne semel quidem in ea labantur.

De S. Thoma Aquinate scribit noster P. Alvarez del Paz: Memoria proditum esse, eum nunquam suam puram animam inanis gloriæ peccato inesse. Et tamen difficillimum est, ab inani gloria esse immunem. Vnde S. Ambrosius ait: Frequenter vanitatum effusione mentem occupari: & quidem tam validè occupat, vt dicat S. Bernardus: Esse in peccato primam, & in conspectu postremam. Quod etiam Cassianus affirmat.

Hinc apud Cassianum Abbas Theonas, inter genera peccatorum, in quæ etiam Sancti labuntur, ponit: Subtili canodoxie titillatione pulsari. Si ergo per Christi gratiam potest quis totà vità à vanitatis & superbiæ maculâ adedè expugnati diffideli, esse immunis; multò magis ab aliis non ita diffidilibus peccatis.

De Theona & Beone Abbatibus scribit Marialis abstinuisse mendacio. De S. Chryostomo in Prato spiritali scribit Sophronius, eum post Baptismum, nunquam iurasse, vel quenquam iurate compulisse, nunquam esse mentitum, nõ dixisse scurrilia, iocos non admisisse. Et Cardinalis Bellarminus nostro Præposito Generali P. Mutio Vitellesco dixit, vt scribit Paligattus in illius vita, se ne in pueritia quidem vnquam esse mentitum, & totà vità. Quod etiam de P. Gonzalo Sylueria scribit Nicolaus Godignus, eius Pueritiam describens. Tam enim tunc, doctore Numine cognoscebat vitis & abiecti animi esse, quacunq, de causa falsa pueris diceret, cumq, mentiri per se turpe sit, tum verò nobili viro, cuius magnum ornamentum, simplex veritatis assertio est, multò esse turpissimum. De Epaminonda quoque & Sacerdote Aegypto quoddam scribitur nunquam fuisse mentitum. Nam etiam ethnicos Deus iuuabat suæ gratiæ auxiliis. Abbatem Hor nullum verbum otiosum dixisse, nulli maledixisse, nunquam citra necessitatem locutum susse scribit Palladius in historia Lausiaca. Idem ibidem scribit, Abbatem Pambo sub mortem dixisse, nunquam sibi verbum ex ore penitentium excidisse. De eodem Gonzalo Sylueria idem loco supra citato scribit; in tota pueritia eam seruasse animi moderationem, vt quæ est in magnis viris perrarum, neminem vnquam, neque ex suis, neque ex alienis re aut verbo vel leuiter offenderit. Quod si talis in pueritia fuit, quandò magis in maturâ annis & pietatis studiis virtute. Et tamen his abstinere linguæ vitis, spectato ordinario hominum cursu, difficile & veluti impossibile videtur. Hinc S. Iacobus Apostolus ait: Linguam nullus hominum domare potest. Et S. Gregorius: Quis, inquit, inueniri potest, qui quamlibet perfectus sit, de otioso tamen sermone non peccet. Si ergo hæc peccata possunt Christi gratiæ vitari, vera est nostra conclusio, etiam de aliis.

tionum variarum . prabet illi auxilium peculiare gratie animamq; illam, qua presens seculum nequam, viriliter transmeat, conseruat illasam.

Huius diligentia ex parte nostra adhibenda preclarum exhibuit exemplum N.S.P. Ignatius, quia vti scribit Maffei in eius vita: Erat in perpetua quadam vigilia, contra omnes rerum mortalium illecebras, & otiosam mentis euagationem. Hoc & alij Sancti in more habuerunt. Nam vt ait S. Chrysostomus: Huiusmodi sunt Sanctorum anima, priusquam ad peccatum perueiant, refranantur, eo quod sobria sint, (scilicet, quoad vsum immoderatum creaturarum) semperq; vigilent. Vigilandum est autem tum contra vitia illa, quibus maxime obnoxij sumus, tum contra daemones, qui intrinsecus per passionem motus, & extrinsecus per varia sensuum obiecta nos inuadunt.

l. 3. cap. 1.

h. 1. de Saul & Dauid.

297. l. 3. de ira cap. 10.

Agnouit hoc & Seneca: Videamus, inquit, quid sit quod nos maxime concitet. Alium verborum, alium rerum contumelia mouent. Hic vult nobilitati sua, hic forma sua parci. Ille elegantissimus haberi cupit, ille doctissimus: Hic superbia impatiens est, hic contumacia: Ille seruos non putat dignos quibus irascatur, hic intra domum saeuus est, foris mitis. Ille rogari, iniuriam iudicat, hic non rogari contumeliam. Non omnes ab eadem parte feriuntur. Scire itaque oportet, quid in te imbecillum sit, vt id maxime protegas. Hoc ipsum inculcat S. Gregorius Papa l. 5. mor. c. 31.

ser. 116.

Et S. Theodorus Studita milites hac in re imitari iubet. Expedis, inquit, constituta habere, qua formides, ante terrorem, vt egregie bello commisso prodeamus in aciem. Facilis est enim animus vinci, imparatus, qui haud prociuctus derepente ineat certamen. Quod ipsum & N.S.P. Ignatius suadebat, precipue iracundia obnoxius l. 3. c. 1. Maff.

h. 60. in Gen.

Sed, etsi nullis essemus ex natura deprauatae vitio obnoxij peccatis, solus nosse hostis diabolus magnam exigit a nobis vigilantiam & nostri custodiam. Scitis, inquit S. Chrysostomus, quia hostem habemus perpetuum & foederis nescium. Vnde nobis magna vigilantia opus est, ita vt eius fraudes vincere, & superiores eius telis constitui possimus. Neque enim vi sua & necessitate nos vincit, sed deceptione sola. Non autem decipiemur, si parum esse vigiles voluerimus, & nosmetipsos attenderimus: non quod nobis tanta sit potestas, sed quia tunc superna gratia nobis affulget. Nam si quod nostrum est, fecerimus, sequentur & omnia qua Domini sunt.

l. 3. cap. 1.

Ad hanc vigilantiam spectat, intenta custodia sensuum, quam ibidem in S.P.N. Ignatio Maffei commendat. Hinc fiebat, vt quemadmodum idem ibidem de eo scribit: Non minus accurate animum ab omni labe tuebatur, quam qui pretiosis ornati vestibus viae lutulentae coguntur incedere.

298.

Secundum medium ex parte nostra est, frequens & perpetua imploratio Diuini auxilij ad fugam peccatorum, & praeseruationem ab iis, necessarij. Nam vt ait idem S. Macarius ibidem: Si Dominus cum inter homines versaretur bonitate sua cecos, fecit videre, curauit paralyticos, morbos omnes sanauit,

hom. 8.

quand magis animam ad ipsum conuersam, atque ab eo misericordiam implorantem diriger, & ad latam affectionum vacuitatem, statumq; omnis virtutis & mentis renouationem reducet sanitate reddita: & celerius ac promptius anima immortalis atque incorruptibili, quod corpori mortali concederet liberationem ab omni vitio, vitijsq; affectionibus, vel medicam expurgationem: is qui nos admonuit, sine pudore assidue & impetune ab ipso postulare debent donum.

Et ita S. Ephraem scribit de S. Abraham Eremita cum ei daemon in habitu adolescentis apparuisset, inter alia id exprobrasse demoni, quod beneficio gratiae Christi, vna diligentem Deum oratio sic se perficeretur & deturbat, quemadmodum puluis a vento insectatus dispergitur. Hoc eo dicens, confestim ille euasit.

Scribit Ruffinus l. 3. de Vit. Patr. n. 208. dicere solitum Abbatem Ioannem: similem debere esse monachum homini sedenti sub arbore, qui respiciens se, vt diuersas & serpentes venientes ad se, cum non potuerit eis resistere, ascendit in arborem vt euadat. Ita & monachus sedeat in cella sua, & respiciens prauas cogitationes venientes super se, & cum non potuerit eis resistere, confugas per orationem ad Dominum & saluabitur. Idem dicebat: similem debere esse monachum homini habenti ignem a sinistra, & a dextra aquam, quoties enim succensus fuerit ignis, tollit de aqua, & extinguit illum. Sic oportet & monachum facere omni hora, vt quando cuiusque cogitatio turpis fuerit ab inimico, tunc aquam orationis effundat, & extinguat illam.

Et lib. sexto de Vitae Patrum num. 20. Cum quidam frater interrogasset abbatem Isidorum, Scythinensem de cogitatu fornicationis, respondit ei senex: Quod quidem veniat cogitatio fornicationis, animum conturbans & occupans, sed actum implere non praualens, neque proficiens, sed tantum impedit ad virtutem: sobrius autem vir a se eam discutens ad orationem statim conuertitur.

CAPVT TERTIVM.

Frequens imploratio diuini auxilij ad praeseruationem a peccatis necessarij, conducit ad vitanda frequentia peccata venialia.

Quocirca dixit S. Chrysostomus, Impossibile hominem congruo precantem studio (& vt ait h. 7. de Anna) hominem qua decet alacritate precantem, & assidue Deum orantem, Deoq; continue supplicantem, vnquam peccare, vnquam in peccatum incidere. Id qua ratione fiat, inquit S. Chrysostomus, iam dicturus sum. Qui montem suam accendit, & animam erexit, tanquam ad caelestia migraturam, atque ita Dominum suum inuocauit, peccatisq; in memoriam reductis, de eorum remissione collocutus est. obsecrans, vt placatus ac propitius sibi esse dignetur, is post tales orationes, omnem praesentis vitae curam abiicit, spe erigitur.